

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1. Termékazonosító: CLEANECO MOSÓSZÓDA**
- 1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása:** tisztítás, mosószer
Ellenjavallt felhasználás: a fentitől eltérő.
- 1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai: CLEANECO Kft.**
1044 Budapest, Megyeri út 51.
Telefon: 36 30 690 2384
www.cleaneco.hu
- 1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége:** cleaneco@cleaneco.hu
- 1.5. Sürgősségi telefon:** Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
napközben: 06 (1) 476-6464
éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszély meghatározása

2.1. Az keverék osztályozása: a vonatkozó uniós szabályozások (67/548/EGK (DSD¹) és 1999/45/EK (DPD²) irányelvek, valamint 1272/2008/EK (CLP³) rendelet szerint az alábbi:

2.1.1. Osztályozása a DPD szerint: veszélyes keverék, irritatív; Xi, R 36

2.1.2. Osztályozása a CLP szerint: veszélyes keverék, Eye Irrit. 2, H319

A rövidítések magyarázata 16. szakaszban található, illetve lásd még a következő, a 2.2. szakaszt is.

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS07; Figyelmeztetés: FIGYELEM

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondat:

H319: Súlyos szemirritációt okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102: Gyermekektől elzárva tartandó.

P103: Használat előtt olvassa el a címkén közölt információkat.

P261: Kerülje a por belélegzését.

P305+P351+P338: SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

FIGYELEM

Veszélyt meghatározó összetevő: nátrium-karbonát

2.3. Egyéb információ, veszélyek: a termék nem tartalmaz az 1907/2006/EK rendelet szerinti kritériumok alapján PBT, vPvB tulajdonságokkal rendelkező összetevőt. A REACH XVII. mellékletében és módosításaiban a termék forgalomba hozatalára és felhasználására vonatkozó korlátozás nincs.

Fizikai-kémiai veszély: nem lép fel. Erősen higroszkópos por, hidrátot képez, mely saját kristályvizében feloldódik. Vizes oldata a nagyfokú hidrolízis miatt erősen lúgos. Vízen hőfejlődés közben oldódik.

Egészségkárosító veszély: a por szembejutva irritál, belégzése nyálkahártya irritációt okozhat, köhögés léphet fel. A por és tömény oldata a bőrirritációt is okozhat tartós és többszöri érintkezés esetén.

¹ Dangerous Substance Directive: 67/548/EGK irányelv és módosításai

² Dangerous Product Directive, 1999/45/EK irányelv és módosításai

³ Classification, Labelling and Packaging, 1272/2008/EK rendelet és módosításai

Környetkárosító veszély: előírás- és rendeltetésszerű használat, tárolás és ártalmatlanítás esetén a környezetkárosító hatás kockázatával nem kell számolni.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. A keverék leírása, kémiai jelleg: keverék, szilárd por

Veszély komponens	Koncentráció	DSD: veszélyjel, R-mondat CLP: veszélykategória, kód, H-mondat
Nátrium-karbonát CAS-szám: 497-19-8 EU-szám: 207-838-8 Index-szám: 011-005-00-2	90 – 99%	DSD: Xi, 36 CLP: Eye Irrit. 2, H319

Az R- és H-mondatok szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/általános tudnivalók: a sérültet távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot, lábbelit azonnal le kell venni! Esméletlen vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad! **Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.**

Belélegzés esetén: vigyük a sérültet friss levegőre, helyezzük nyugalomba.

Ha szembe kerül: azonnal, alapos, legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Panasz állandósulása esetén forduljunk orvoshoz!

Lenyelés esetén: a szájjüregt ki kell öblíteni. Itassunk a sérülttel vizet. Forduljunk orvoshoz!

Bőrrre kerülés esetén: a szennyezett ruházat eltávolítása után mossa le alaposan az érintett bőrfelületet vízzel.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: szemirritáció. Irritatív hatású lehet a légző rendszerre. Ismétlődő vagy tartós érintkezés a bőrrel bőrirritációt is okozhat.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: ha mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: a szokásos oltóanyagok, a környezetben égő anyagok alapján kell megállapítani. Vízzel addig használható, amíg nem érintkezik a nátrium-karbonáttal. A nátrium-karbonát vízben hőfejlődés közben oldódik.

Biztonsági szempontból nem megfelelő oltóanyag: víz

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: irritáló gáz/gőz/füst képződhet.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat: védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges. Kerüljük el az égés során képződő mérgező, irritáló gázok/gőzök belélegzését. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el. A terméket tartalmazó tartályokat a tűz közeléből célszerű eltávolítani, ha ez kockázat nélkül megtehető.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: védőszemüveg és porálarc (P2, P3) szükséges. Kerüljük el a porképződést és a porfelhalmozódást. Szellőztessünk!

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: talajba, víztestekbe, közcsatornába ne jusson! Megfelelő óvintézkedésekkel akadályozzuk meg, hogy a készítmény a véletlen kiszóródása során nagy mennyiségben a környezetbe, csatornába kerülhessen.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai: a terméket szárazon mechanikusan kell feltakarítani, lehetőleg felporzás mentesen söpörjük össze. Az összegyűjtött hulladékot megfelelő címkével állított zárható veszélyes-hulladék gyűjtő tartályba tároljuk, az előírások szerint ártalmatlanítsuk.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: szemmel, bőrrel történő érintkezés, porának belégzése kerülendő. Különösen ügyeljünk arra, hogy a termék pora szembe, légutakba ne kerüljön. Kezeljük a vegyszerek kezelésének általános szabályai szerint. Kövessük a címkén található használati utasítást! Oldat készítésekor az anyagot a vízhez kis mennyiségekben kell adagolni a nagymértékű melegedés és a fröccsenés elkerülése céljából.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt: száraz, hűvös, jól szellőző helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, savaktól, élelmiszerektől, élvezeti cikkektől elkülönítve kell tárolni. Óvjuk a nedvességtől! Gyermekek kezébe nem kerüljön!

7.3. Meghatározott végfelhasználás: mosószer, mosószóda. A felhasználók olvassák el a használati útmutatót és a figyelmeztetéseket.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határértékek: a munkahelyi levegőben megengedett határértékek:

A levegőben lebegő részecskék veszélyes koncentrációja gyorsan kialakulhat kiszórás/szóródás esetén!
PNOC/TWA: 10 mg/m³ (teljes por),

3 mg/m³, (respirábilis por, a tüdőbe is bejutó rész) – ACGIH (2002)

15 mg/m³ (teljes por), 5 mg/m³ (respirábilis por, a tüdőbe is bejutó rész) – OSHA PEL

PNOC: Particulates Not Otherwise Classified: másképpen nem osztályozható részecskék

TWA: Time Weighted Average, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető

DNEL - DERIVED NO EFFECT LEVEL (a származtatott hatásmentes humán-expozíció szintje):

Foglalkozásszerű felhasználók

DNEL (nátrium-karbonát, inhalációs expozíció, hosszú távú, lokális hatás): 10 mg/m³

Lakossági felhasználók

DNEL (nátrium-karbonát, inhalációs expozíció, akut, lokális hatás): 10 mg/m³

PNEC - PREDICTED NO EFFECT CONCENTRATION (az adott ökoszisztémára károsan még nem ható, becsült küszöbkoncentráció) értékek: nem áll rendelkezésre adat.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Védőfelszerelés, szemmosó-pohár/palack, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések

- Használata közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- Élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól távol tartandó.
- Körültekintő munkával kerüljük el a termékkel történő expozíciót.

Személyi védőfelszerelések

- **Légutak védelme:** nem szükséges, ha a szellőzés nem megfelelő.
- **Szemvédelem:** nem szükséges. Az MSZ EN 166 szabványnak megfelelő, zárt védőszemüveg/védőálarc használata ajánlott, ha a szembejutás veszélye fennáll, például nagy mennyiségek kezelésénél, mentesítésnél, ipari műveletek esetén.
- **Kézvédelem:** gumi, nitrilgumi, butilgumi, PVC védőkesztyű; áttörési idő: ≥ 8 óra).

8.3. Környezetvédelem: kerüljük el a termék véletlenszerű csatornába, felszíni vizekbe, talajba jutását.

8.4. Egyéb információ: az egyéni védőfelszerelést a munkahelynek, a veszélyes készítmény mennyiségének, koncentrációjának megfelelően kell kiválasztani. A fentiek a szakszerűen végzett

tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak, átlagosnak tekinthető körülmények között. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökről szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd
Szín:	fehér por
Szag:	szagtalan

9.2. Egyéb információk

Olvaspont:	851°C
pH:	11,6 (20°C-on, a termék 10 g/l oldata)
Oldhatóság vízben:	oldódik, 215 g/l
Térfogattömeg:	0,5 – 0,7 g/l
Relatív sűrűség:	kb. 2,5 (víz: 1)
Lobbanáspont:	nem jellemző adat
Gyúlékonyság:	nincs adat, a termék nem tűzveszélyes
Gőzsűrűség:	nincs adat
Bepárlási sebesség:	nincs adat
Log K_{ow} :	nincs adat
Öngyulladás hőmérséklet:	nem jellemző, nem öngyullad
Bomlási hőmérséklet:	400 °C felett
Robbanási tulajdonság:	nincs adat, nem jellemző
Oxidáló tulajdonság:	nincs adat, nem jellemző
Egyéb adatok (forráspont, párolgási sebesség, gőznyomás, viszkozitás, stb.):	nincs adat, vagy nem jellemző

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: erősen higroszkópos termék, vizet megkötő mono-, hepta- és dekahidrátot képezve. Vízben hőfejlődés közben oldódik. Savakkal érintkezve szén-dioxid fejlődik.

10.2. Kémiai stabilitás: megfelelő kezelés és száraz helyen történő tárolás esetén normál hőmérséklet és nyomásviszonyok között a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: vízben hőfejlődés közben oldódik.

10.4. Kerülendő körülmények: nedvesség, erősen higroszkópos anyag.

10.5. Nem összeférhető anyagok: savak, savanhidridek, alumínium, cink, könnyűfémek, alkálifémek, fémek (por formájában), perhangyasav, hidrogén-peroxid.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: rendeltetésszerű használat esetén nincs. Tűzben, az égés során bomlástermékek képződhetnek, lásd az 5. szakaszt.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: osztályozása, toxikológiai megítélése a CLP-rendelet keverékekre vonatkozó osztályozási kritériumainak a figyelembevételével történt.

11.2. A nátrium-karbonátra vonatkozó adatok

LD ₅₀ (orális, patkány):	> 5 000 mg/ttkg
LD ₅₀ (dermális, patkány):	> 2 000 mg/ttkg
Inhalációs LC ₅₀ (patkány, 2 óra expozíció):	2,3 mg/l
Bőrirritáció:	gyenge irritáció lép fel, légúti irritáció lehetséges.
Szemirritáció:	irritál.
Bőr- és légúti szenzibilizáló:	nem ismeretes.

További toxikológiai adatok:

Csírasejt-mutagenitás: állatkísérletekben nem mutat.

Rákkeltő hatás: nem ismeretes.

Reprodukciós toxicitás, célszervi toxicitás egyszeri, ill. többszöri expozíció esetén: nem jellemző, nincs adat.

11.3. A termékkel történő expozíció tünetei, hatások

Lenyelés: gyomor-bélrendszeri irritáció előfordulhat, hasi fájdalom, égő érzés léphet fel.

Belégzés: porának belégzésekor légúti irritáció (orr, torok, légutak, tüdő) léphet fel, tüszögés, köhögés, torokfájás előfordulhat.

Szem: szembe kerülve irritál, szemvörösödés, fájdalom, égő érzés léphet fel.

Bőr: sérült bőrfelületen tartós, többszöri érintkezés esetén irritáció lép fel, a bőr kirepedezik, kiszárad, kipirosodik, ki is sebesedhet.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: a termékkel célzott ökotoxikológiai vizsgálatokat nem végeztek. A rendelkezésre álló információk szerint előírászerű alkalmazás, tárolás és ártalmatlanítás esetén nem okoz jelentős környezeti hatást, várhatóan nem környezetkárosító. Környezeti hatás a pH-eltolódás miatt valószínűsíthető, de ez a kockázat az ökoszisztémák pufferkapacitása, természetes pH-ingadozások, stb. következtében kezelhető.

Vízveszélyességi osztály: WGK 1 – vízminőséget kis mértékben befolyásoló anyag

A nátrium-karbonát toxikológiai adatai a vízi élőlényekre:

LC₅₀ (*Lepomis macrochirus*, 96 óra): 300 mg/l

EC₅₀ (*Ceriodaphnia dubia*, 48 óra): 200 – 227 mg/l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 96 óra): 265 mg/l

12.2. Stabilitás és lebonthatóság: szervesetlen anyag, nem releváns.

12.3. Bioakkumulációs potenciál: szervesetlen anyag, nem releváns.

12.4. Mobilitás a talajban: nincs adat, valószínűsíthetően mobilis, pH értéktől függően hidrolizál.

12.5. PBT és vPvB értékelés eredménye: nem minősül PBT, vPvB anyagnak.

12.6. Egyéb információk: nagyobb mennyiségben nem szabad a közművek szennyvízcsatornáiba, valamint a természetes felszíni vizekbe és a talajvízbe juttatni; mert az a pH-érték csökkenéséhez vezethet; az alacsony pH károsítja a vízi élőlényeket. Ha hígított formában a szennyvízcsatornába vezetik, az erre vonatkozó helyi előírások (pl.: pH-érték) követendők.

A termék nagy mennyiségeit és maradékait a közcsatornába, élővizekbe, talajba juttatni nem szabad.

13. szakasz: Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési szempontok: a termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történt. A hulladékkulcs felhasználási terület és a körülmények folytán változhat.

13.2. A termék hulladékának lehetséges besorolása:

Hulladékkulcs/EWC-kód: 06 02 05*

06 SZERVETLEN KÉMIAI FOLYAMTBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK

06 02 LÚGOK TERMELÉSÉBŐL, KISZERELÉSÉBŐL, FORGALMAZÁSÁBÓL ÉS FELHASZNÁLÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ HULLADÉK

06 02 05* EGYÉB LÚG

A csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállítási információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **nem veszélyes áru.**

15. szakasz: Szabályozási információk

15.1. Kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai

DSD és DPD irányelv: 67/548/EGK és 1999/45/EK és módosításai

CLP rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

Mosó- és tisztítószer rendelet: 648/2004/EK és módosításai

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Munkavédelem: 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről és módosításai; 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai; A veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai

Hulladék: a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról, valamint 98/2001. (VI.15.) és a 442/2012. (XII. 29). Kormányrendeletek és a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; 28/2011. (IX.9.) BM rendelet

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

A fenti információk jelen tudásunkon alapulnak, a termék szállított állapotára vonatkoznak.

A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve tartjuk. Az adatlap a termék normál körülmények között történő felhasználására és kezelésére vonatkozó információkat tartalmazza.

Minden olyan alkalmazás esetén, amikor a terméket más anyaggal elegyítik, illetve olyan eljárásokat alkalmaznak, amelyek nem felelnek meg az adatlapban foglaltaknak, akkor a teljes felelősség a felhasználót terheli. Mivel nincs befolyásunk a termék biztonságos használatra ható minden tényezőre, az adatlap nem képezi semmilyen közvetlen vagy közvetett jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy helytelen használatból, tárolásából, kezeléséből, ártalmatlanításból adódó következményekért, kárért, veszteségért, költségért.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról.

16.1. A 2. és a 3. szakaszban felsorolt R- és H-mondatok:

R 36	Szemizgató hatású
H319	Súlyos szemirritációt okoz.

A CLP szerinti besoroláshoz tartozó rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Veszélyességi kategória: Eye Irrit.: szemirritáció.

16.2. Adatlaptörténet: az adatlap a gyártó adatai és 1.0 verziószámú adatlapja ismeretében készült 2014. december 21-én, verziószáma: 2.0-HU.

A módosítás a 453/2010/EU és a 1272/2008/EK rendeletnek történő megfelelést célozza.